

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	1Cdo/210/2013
Identifikačné číslo spisu:	2512207589
Dátum vydania rozhodnutia:	30.03.2015
Meno a priezvisko:	JUDr. Jana Bajánková
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2015:2512207589.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci navrhovateľov 1/ Ing. G., bývajúceho v P., 2/ K., bývajúcej v P., obaja zastúpení JUDr. Emíliou Jancovou, advokátkou so sídlom v Novom Meste nad Váhom, Jurkovičova ul. č. 13, proti odporcom 1/ Ing. L., bývajúcemu v P., 2/ Ing. Z. bývajúcej v P., obaja zastúpení JUDr. Jurajom Jurovským, advokátom so sídlom v Piešťanoch, Vajanského č. 1955/58, o nariadenie predbežného opatrenia, vedenej na Okresnom súde Piešťany pod sp. zn. 5 C 95/2012, o dovolaní odporcov 1/ a 2/ proti uzneseniu Krajského súdu v Trnave z 2. októbra 2012 sp. zn. 24 Co 382/2012, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a .

Navrhovateľom 1/ a 2/ náhradu trov dovolacieho konania nepriznáva.

Odôvodnenie

Okresný súd Piešťany uznesením z 27. júla 2012 č.k. 5 C 95/2012-32 uložil odporcom výrokom I. povinnosť vypratať strešnú časť prístavby rodinného domu súp. č. XXXX, postavenej na pozemku parc. č. XXX/X, zapísanej v katastri nehnuteľností Správou katastra P. pre k.ú. P. na LV č. XXXX, ďalej uložil odporcom 1/ a 2/ povinnosť umožniť navrhovateľom 1/ a 2/ opravu strešnej časti prístavby rodinného domu a zakázal odporcom 1/ a 2/ dočasne užívať strešnú časť prístavby až do rozhodnutia súdu v konaní o určení, že odporcovia 1/ a 2/ nie sú oprávnení užívať strešnú časť prístavby rodinného domu. Výrokom II. súd uložil navrhovateľom 1/ a 2/ podať návrh na určenie, že odporcovia 1/ a 2/ nie sú oprávnení užívať strešnú časť prístavby rodinného domu. V návrhu na nariadenie predbežného opatrenia navrhovateľa 1/ a 2/ uviedli, že sú bezpodielovými spoluvlastníkmi prístavby k rodinnému domu, ktorú postavili a rodinný dom je v podielovom spoluvlastníctve navrhovateľov 1/ a 2/ a odporcov 1/ a 2/, v rovnakom podiele 1. Strešnú časť prístavby k rodinnému domu, podľa písomnej dohody o spôsobe užívania nehnuteľnosti uzavretej medzi účastníkmi dňa 12.9.1976, užívajú ako terasu odporcovia 1/ a 2/, ktorí aj majú znášať náklady na jej údržbu. Strešná časť prístavby ale nebola udržiavaná, v súčasnosti je poškodená, na nej umiestnená odvodňovacia lišta neplní svoj účel, terazzová dlažba je na viacerých miestach odlúpená, hydroizolačné vrstvy poškodené, v dôsledku čoho dochádza

k zatekaniu do obytných priestorov prístavby užívanými navrhovateľmi a vytváraníu plesní na stenách izieb. Aj napriek snahe navrhovateľov o dohodu s odporcami sa dohody nepodarilo dosiahnuť, preto navrhovatelia sa domáhajú ochrany prostredníctvom predbežného opatrenia, ktorým by súd dočasne upravil pomery medzi účastníkmi konania tým, že prikáže odporcom 1/ a 2/ vypratať, umožniť opravu a dočasne zakáže užívať strešnú časť prístavby rodinného domu. Keďže z návrhu na nariadenie predbežného opatrenia nebolo zrejmé, čoho sa mienia navrhovatelia domáhať návrhom vo veci samej (§ 75 ods. 3 O.s.p.) súd vyzval navrhovateľov, aby túto náležitosť návrhu doplnili. V doplnení návrhu na nariadenie predbežného opatrenia (č.l. 21), navrhovatelia uviedli, že návrhom vo veci samej sa domáhajú súdneho rozhodnutia, ktorým by súd určil, že odporcovia 1/ a 2/ nie sú oprávnení užívať strešnú časť prístavby rodinného domu. Súd prvého stupňa využívajúc oprávnenie podľa § 76 ods. 4 O.s.p. v odôvodnení svojho rozhodnutia skonštatoval, že sa stotožnil so skutkovými a právnymi dôvodmi uvedenými v návrhu navrhovateľov a v celom rozsahu ich návrhu na nariadenie predbežného opatrenia vyhovel. Navrhovateľom zároveň podľa § 76 ods. 3 O.s.p. uložil povinnosť, aby v lehote 30 dní od právoplatnosti podali návrh vo veci samej.

Na odvolanie odporcov Krajský súd v Trnave uznesením z 2. októbra 2012 sp. zn. 24 Co 382/2012 napadnuté predbežné opatrenie zmenil a uložil odporcom 1/ a 2/ vypratať strešnú časť prístavby rodinného domu, umožniť navrhovateľom 1/ a 2/ opravu strešnej časti a zároveň odporcom 1/ a 2/ dočasne zakázal užívať strešnú časť prístavby až do ukončenia jej opravy, najneskôr do 31.12.2012. Vo zvyšku súd návrh na nariadenie predbežného opatrenia zamietol a v časti výroku o povinnosti navrhovateľov podať návrh vo veci samej, napadnuté uznesenie potvrdil. K argumentácii odporcov spochybňujúcej správnosť zápisov vlastníckych práv k prístavbe rodinného v katastri nehnuteľností s poukazom na § 120 ods. 1 Občianskeho zákonníka, odvolací súd uviedol, že pre potreby rozhodnutia o predbežnom opatrení nie je rozhodujúce, či navrhovatelia sú výlučnými vlastníkmi alebo „iba len“ spoluvlastníkmi spornej prístavby. Odvolací súd na podklade predloženého znaleckého posudku č. XX/XXXX vypracovaného Prof. Ing. L. DrSc. a odborného vyjadrenia Ing. arch. V., mal nielen za osvedčené, ale i za nesporne preukázané nebezpečenstvo bezprostredne hroziacej ujmy navrhovateľom v dôsledku zatekania cez poškodenú strešnú časť prístavby rodinného domu. Preto zhodne so súdom prvého stupňa považoval za dôvodné uložiť odporcom 1/ a 2/ povinnosť vypratať, umožniť opravu a dočasne sa zdržať užívania strešnej časti prístavby. Keďže odporcovia vyslovili obavu, že navrhovatelia budú opravu úmyselne predlžovať a navrhovatelia taktiež poukazovali v návrhu na naliehavosť vykonania opravy, obmedzil odvolací súd zákaz dočasného užívania strešnej časti odporcami do ukončenia opravy, najneskôr do 31.12.2012. Vo zvyšku, teda v časti, v ktorej sa navrhovatelia domáhali zákazu dočasne užívať strešnú časť až do rozhodnutia vo veci samej, odvolací súd návrh na nariadenie predbežného opatrenia zamietol.

Uznesenie odvolacieho súdu napadli odporcovia 1/ a 2/ dovolaním a navrhli, aby dovolací súd zrušil uznesenie súdu prvého a druhého stupňa a vec vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie. V dovolaní namietali, že v základnom konaní došlo k vade konania uvedenej v § 237 písm. c/ O.s.p., pretože navrhovateľ 1/ Ing. G. „zrejme nemá procesnú spôsobilosť“ a pretože podľa ich tvrdení „nevedomuje si čo je predmetom konania a v konaní nebol doteraz vypočutý“. Zároveň dovolatelia namietali, že navrhovateľ 1/ v konaní nebol riadne zastúpený, pretože podpis na plnomocenstve pre právnu zástupkyňu navrhovateľa zo dňa 16.8.2011, nie je autentický a navrhovateľ vzhľadom na svoj zdravotný stav, nemá byť ani schopný sa podpísať. Prípustnosť svojho dovolania vyvodzovali taktiež z ustanovenia § 237 písm. f/ O.s.p. a namietali, že im bola v dôsledku nedostatočného odôvodnenia rozhodnutí súdov nižšieho stupňa odňatá možnosť konať pred súdom. V dovolaní dovolatelia taktiež poukázali na dovolací dôvod podľa § 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p. v znení účinnom do 31.8.2003 t.j., že napadnuté rozhodnutie vychádza zo skutkového stavu, ktorý nemá oporu vo vykonanom dokazovaní. Napadnutému rozhodnutiu napokon vytýkali, že spočíva na nesprávnom právnom posúdení v zmysle § 241 ods. 2 písm. d/ O.s.p (správne podľa § 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p. - pozn. dovolacieho súdu).

K dovolaniu odporcov sa vyjadrili navrhovatelia, ktorí uviedli, že v konaní preukázali potrebu dočasnej úpravy pomerov, ako aj naliehavosť im hroziacej ujmy a preto navrhli, aby súd dovolanie zamietol.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.) po zistení, že dovolanie podali včas účastníci konania (§ 240 ods. 1 O.s.p.) zastúpení v súlade s § 241 ods. 1 O.s.p., skúmal bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 3 O.s.p.), či dovolanie smeruje proti rozhodnutiu, ktoré možno napadnúť týmto mimoriadnym opravným prostriedkom, pretože dovolaním nie je možné napadnúť akékoľvek rozhodnutie odvolacieho súdu, ale iba také voči ktorému podanie dovolania pripúšťa zákon.

Dovoláním možno napadnúť právoplatné rozhodnutie odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa (§ 236 ods. 1 O.s.p.).

V predjednávanej veci smeruje dovolanie proti uzneseniu odvolacieho súdu. V zmysle § 239 ods. 1 O.s.p. je dovolanie proti uzneseniu odvolacieho súdu prípustné, ak a/ odvolací súd zmenil uznesenie súdu prvého stupňa, b/ odvolací súd rozhodoval vo veci postúpenia návrhu Súdnemu dvoru Európskych spoločností (§ 109 ods. 1 písm. c/ O.s.p.) na zaujatie stanoviska. Dovolanie nie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa odmietlo odvolanie proti rozhodnutiu súdu prvého stupňa o zamietnutí návrhu na prerušenie konania podľa § 109 ods. 1 písm. c/ O.s.p. Podľa § 239 ods. 2 O.s.p. je dovolanie tiež prípustné proti uzneseniu odvolacieho súdu, ktorým bolo potvrdené uznesenie súdu prvého stupňa, ak a/ odvolací súd vyslovil vo svojom potvrdzujúcom uznesení, že je dovolanie prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu, b/ ide o uznesenie o návrhu na zastavenie výkonu rozhodnutia na podklade cudzozemského rozhodnutia, c/ ide o uznesenie o uznaní (neuznaní) cudzieho rozhodnutia alebo o jeho vyhlásení za vykonateľné (nevykonateľné) na území Slovenskej republiky.

Ustanovenie § 239 ods. 3 O.s.p. zároveň vylučuje, proti ktorým uzneseniam z hľadiska ich predmetu nie je prípustné podať dovolanie.

Podľa § 239 ods. 3 O.s.p. ustanovenia odsekov 1 a 2 neplatia, ak ide o uznesenie o príslušnosti, predbežnom opatrení, súdnych poplatkoch, oslobodení od súdnych poplatkov, prerušení alebo neprerušení konania, poriadkovej pokute, o znalevskom, tlmočnom, o odmietnutí návrhu na zabezpečenie predmetu dôkazu vo veciach týkajúcich sa práva duševného vlastníctva a o trovách konania, ako aj o tých uzneseniach vo veciach upravených Zákonom o rodine, v ktorých sa vo veci samej rozhoduje uznesením.

Dovolatelia v danom prípade napadli dovolaním uznesenie odvolacieho súdu o predbežnom opatrení, proti ktorému vylučuje zákon (§ 239 ods. 3 O.s.p.) podať dovolanie, preto prípustnosť dovolania dovolateľov v danom prípade nevyplyva zo žiadneho z ustanovení § 239 ods. 1 a ods. 2 O.s.p.

Prípustnosť dovolania by v preskúmvanej veci prichádzala do úvahy, len ak by v konaní došlo k niektorej zo závažných procesných väd taxatívne vymenovaných v § 237 O.s.p. Povinnosť dovolacieho súdu skúmať, či nedošlo k týmto vadám, vyplýva z § 242 ods. 1 O.s.p. Podľa ustanovenia § 237 O.s.p. je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu (aj uzneseniu), ak a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b/ ten, kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania, c/ účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený, d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e/ sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, f/ účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom, g/ rozhodoval vylúčený sudca alebo bol súd nesprávne obsadený, ibaže namiesto samosudcu rozhodoval senát. Z hľadiska prípustnosti dovolania podľa uvedeného ustanovenia nie je predmet konania významný; ak v konaní došlo k niektorej z väd vymenovaných v § 237 O.s.p., možno ním napadnúť aj rozhodnutia, proti ktorým je inak dovolanie neprípustné (viď napríklad R 117/1999, R 34/1995). Osobitne ale treba zdôrazniť, že pre záver o prípustnosti dovolania v zmysle § 237 O.s.p. nie je významný subjektívny názor účastníka konania tvrdiaceho, že došlo k vade vymenovanej v tomto ustanovení; rozhodujúcim je výlučne zistenie (záver) dovolacieho súdu, že k tejto procesnej vade skutočne došlo.

Dovolatelia procesné vady konania v zmysle § 237 písm. a/, b/, d/, e/ a g/ O.s.p. netvrdili a existencia týchto vád nevyšla v dovolacom konaní najavo. Prípustnosť ich dovolania preto z týchto ustanovení nevyplýva.

V dovolaní namietali, že ten, kto v konaní vystupoval ako účastník konania (navrhovateľ 1/) nemá procesnú spôsobilosť a ani nebol v konaní riadne zastúpený. K námietke nedostatku procesnej spôsobilosti navrhovateľa 1/, dovolací súd dodáva, že procesnú spôsobilosť ako spôsobilosť účastníka konania samostatne konať pred súdom, má každý účastník konania v takom rozsahu, v akom má spôsobilosť vlastnými úkonmi nadobúdať práva a brať na seba povinnosti (§ 20 O.s.p.). V plnom rozsahu nadobúda fyzická osoba spôsobilosť vlastnými právnymi úkonmi nadobúdať práva a brať na seba povinnosti plnoletosťou (§ 8 ods. 1 Občianskeho zákonníka) a trvá v zásade v nezmenenom rozsahu až do smrti fyzickej osoby. Z vyššie uvedeného vyplýva, že procesná spôsobilosť fyzickej osoby závisí resp. sa odvíja od spôsobilosti fyzickej osoby na právne úkony. Z dôvodov uvedených v zákone (§ 10 Občianskeho zákonníka) môže byť spôsobilosť fyzickej osoby na právne úkony rozhodnutím súdu obmedzená alebo jej môže byť pozbavená úplne. Skutočnosť obmedzenia alebo úplného pozbavenia spôsobilosti na právne úkony nebola v konaní tvrdená a ani preukázaná.

Pokiaľ dovolatelia až v dovolacom konaní tvrdili, že navrhovateľ 1/ nie je údajne v dôsledku zlého zdravotného stavu procesne spôsobilý a jeho podpis uvedený na plnomocenstve pre právne zastupovanie advokátkou JUDr. Emíliou Jancovou, nemá byť „autentický“, tak dovolací súd dodáva, že tieto ich tvrdenia nie sú podložené dôkazmi a dovolatelia v dovolaní ani nenavrhli vykonanie dôkazov, ktorými by preukázali pravdivosť ich tvrdení a teda aj príslušné dôvody dovolania. Za takejto dôkaznej situácie nezostáva dovolaciemu súdu ako konštatovať, že ich tvrdenia o údajnej procesnej nespôsobilosti navrhovateľa 1/ a o nie autentickom podpise na plnomocenstve, majú len povahu nepreukázaných tvrdení resp. subjektívnych domnienok o inak právne významných skutočnostiach, ktoré neboli hodnoverne preukázané a na ktorých nemôže súd založiť svoje rozhodnutie, preto prípustnosť ich dovolania z § 237 písm. c/ O.s.p. nevyplýva.

Dovolatelia ďalej prípustnosť svojho dovolania vyvodzovali z ustanovenia § 237 písm. f/ O.s.p. a namietali, že im v dôsledku nedostatkov v odôvodnení súdnych rozhodnutí mala byť odňatá možnosť konať pred súdom. Dovolací súd preskúmal odôvodnenie rozhodnutí súdov nižšieho stupňa z hľadísk vyplývajúcich z ustanovení § 157 ods. 2, § 167 ods. 2 a § 76 ods. 4 O.s.p. a dospel k záveru, že odôvodneniam rozhodnutí súdov nižšieho stupňa nemožno vytknúť nedostatok riadneho, vyčerpávajúceho odôvodnenia alebo extrémny nesúlads právnych záverov so skutkovými zisteniami alebo vnútornú protirečivosť jednotlivých častí odôvodnenia. K odôvodneniu rozhodnutia súdu prvého stupňa dovolací súd dodáva, že s ohľadom na osobitnú povahu konania o predbežnom opatrení, bol súd prvého stupňa podľa § 76 ods. 4 O.s.p. oprávnený v odôvodnení iba skonštatovať stotožnenie sa so skutkovými a právnymi dôvodmi uvedenými navrhovateľom a nemusel uviesť ďalšie dôvody svojho rozhodnutia, za predpokladu, že návrhu v celom rozsahu vyhovie. V uvedenom prípade teda súd prvého stupňa využil oprávnenie mu dané priamo zákonom (§ 76 ods. 4 O.s.p.), ktoré je ustanovením špeciálnym a ktoré má prednosť pred ustanovením § 157 ods. 2 O.s.p. upravujúcim všeobecné náležitosti odôvodnenia súdnych rozhodnutí. Pokiaľ dovolatelia v súvislosti s namietaným nedostatočným odôvodnením súdnych rozhodnutí poukazovali aj na ústavné právo na súdnu ochranu (Čl. 46 Ústavy), tak dovolací súd dodáva, že dovolávať sa práva na súdnu ochranu sa možno v medziach zákonov, ktoré toto právo vykonávajú (Čl. 51 Ústavy). Preto obsah tohto ústavného práva je daný predovšetkým obsahom právnych predpisov nižšej právnej sily - príslušných zákonov a dovolací súd porušenie príslušných ustanovení Občianskeho súdneho poriadku nezistil, rovnako ako nezistil nedostatky odôvodnenia rozhodnutia, či už súdu prvého alebo druhého stupňa. Z dôvodov vyššie uvedených dovolací súd už len konštatuje, že prípustnosť dovolania dovolateľov z ustanovenia § 237 písm. f/ O.s.p. taktiež nevyplýva.

V dovolaní dovolatelia taktiež namietali, že rozhodnutie vychádza zo skutkového stavu, ktorý nemá v podstatnej časti oporu vo vykonanom dokazovaní. K tomuto dovolaciemu dôvodu, pôvodne uvedenom v ustanovení § 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p., dovolací súd len v krátkosti dodáva, že bol s účinnosťou od 1.9.2003 zrušený a vypustený z právnej úpravy dovolacieho konania a preto prípustnosť dovolania

dovolateľov nezakladá a ani nemôže založiť.

Dovolateľa napokon v dovolaní namietali, že dovolaním napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci (§ 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p.). Právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej súd zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávnym právnym posúdením veci je omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav. O nesprávnu aplikáciu právnych predpisov ide vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis alebo ak síce použil správny právny predpis, ale ho nesprávne interpretoval, alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery. Nesprávne právne posúdenie veci je relevantný dovolací dôvod, ktorý by v prípade opodstatnenosti mal za následok vecnú nesprávnosť napadnutého rozhodnutia; samo osebe ale prípustnosť dovolania nezakladá (viď R 54/2012). Posúdenie, či súdy (ne)použili správny právny predpis a či ho (ne)správne interpretovali alebo či zo správnych skutkových záverov vyvodili (ne)správne právne závery, by tak prichádzalo do úvahy až vtedy, keby dovolanie bolo procesne prípustné. O taký prípad v prejednávanej veci nejde.

Z vyššie uvedených dôvodov dospel dovolací súd k záveru, že dovolanie dovolateľov v zmysle § 239 O.s.p. prípustné nie je, dovolateľa neopodstatnene namietali existenciu procesnej vady v zmysle § 237 písm. c/ a f/ O.s.p. a v dovolacom konaní nevyšla najavo ani žiadna iná vada konania uvedená v § 237 O.s.p. Najvyšší súd Slovenskej republiky preto odmietol ich dovolanie podľa § 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 218 ods. 1 písm. c/ O.s.p. ako smerujúce proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je dovolanie prípustné.

V dovolacom konaní neboli odporcovia procesne úspešní a z toho dôvodu im nevzniklo právo na náhradu trov dovolacieho konania (§ 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 224 ods. 1 O.s.p. a § 142 ods. 1 O.s.p.). Na druhej strane navrhovatelia ako procesne úspešní účastníci v dovolacom konaní, si právo na náhradu trov konania príslušným návrhom (§ 151 ods. 1 O.s.p.) v konaní neuplatnili a preto im súd právo na náhradu trov konania nepriznal. O náhrade trov dovolacieho konania dovolací súd rozhodol podľa 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 224 ods. 1 O.s.p. a § 151 ods. 1 O.s.p.

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.